

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี เนื้อหาเรื่อง หลักการพื้นฐานของคอมพิวเตอร์ ด้วยการออกแบบการเรียนการสอนแบบดึงเดิน (ADDIE Model)

3. การเรียนการสอนผ่านเว็บ (WBI: Web Based Instruction)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ปัจจุบันบุคคลในวงการศึกษาทุกคนต่างก็กระหน่ำถึงความจำเป็นของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงประการ แต่ที่สำคัญก็เนื่องมาจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อเน้นการพัฒนาคน ไทยให้เป็นนุชน์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ ศติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ดังนั้น จึงต้องมีการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยไปสู่การจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คุณธรรมและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุด เพื่อพัฒนาตักษะของคนไทยที่พึงปรารถนาคือ ดี กะ และมีความสุข

แนวทางปฏิรูปการศึกษา

การจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันเน้นการจัดการตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยยึดหลัก

3 ประการ คือ

1. การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน (Education for All) ซึ่งหมายรวมถึงการจัดการศึกษาทุกรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบหรือนอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนชาวไทยทุกคนมีโอกาสได้ศึกษาเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตลอดชีวิต ซึ่งจะทำให้ได้พัฒนาคุณภาพชีวิตของตนอย่างต่อเนื่อง

2. ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All of Education) ก่อให้เกิด รัฐ ส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันสังคมอื่น สถานประกอบการ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ก่อให้เกิด โฉมหน้า ทางค้านการจัดการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ที่รัฐจะมีบทบาทสำคัญทางการศึกษาเป็น ส่วนใหญ่ มาเป็นประชาชน สถาบันและองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมมือกันจึงเป็นผลลัพธ์สำคัญที่ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางพัฒนาขึ้น และส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษาอย่างมั่นคง

3. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งความสำเร็จหรือผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษานั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนา ทั้งสาระความรู้ที่บรรจุในหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นจึงต้องมีการจัดทำหลักสูตร ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย และหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเป็นที่มาของการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งประกาศใช้ใน พ.ศ. 2544

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีหลักสูตรที่มีคุณภาพดีเพียงไรก็ตาม แต่ถ้าไม่มีการปรับปรุง กระบวนการเรียนรู้หรือปฏิรูปการเรียนรู้อย่างแท้จริงแล้ว ก็ย่อมไม่บรรลุผลสำเร็จต่อการปฏิรูป การศึกษาอย่างแน่นอน

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

ครูในยุคปัจจุบัน ได้พัฒนาตนเองในประเด็นสำคัญ คือ พัฒนาบุคลิกภาพให้เป็นครู ที่น่าเชื่อถือและศรัทธามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้ สามารถจัดทำหลักสูตรระดับชั้นเรียน คือ เป็นผู้กำหนดการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน และสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ ประโยชน์มากที่สุด สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และศักยภาพของผู้เรียน จัดการเรียน การสอนให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถใช้นวัตกรรม การศึกษา เทคนิคการสอนใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอ แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียน คือสามารถทำวิจัยพัฒนาการเรียนรู้ ตามเกณฑ์มาตรฐาน วิชาชีพครู ดังนี้ (สุวัฒนา อุ่ยมอรพรรณ, 2546, หน้า 4-8)

1. ปฏิบัติกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
2. ตัดสินใจปฏิบัติกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลลัพธ์ที่เกิดแก่ผู้เรียน
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ

8. ปฏิบัติดนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

**หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
และเทคโนโลยี เนื้อหาร่อง หลักการพื้นฐานของคอมพิวเตอร์ ด้วยการออกแบบ
การเรียนการสอนแบบดั้งเดิม (ADDIE Model)**

กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน อาชีพ และเทคโนโลยี มีทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม คุ้มค่าและมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหน่วยคณาจารย์ มีนิสัยรัก การทำงาน เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหมัด และอุตสาหะ ฉันจะนำไปสู่การให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเองและเพื่อนร่วม ได้ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข ร่วมมือและเข่งขันในระดับสากลในบริบทของสังคมไทย

**หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี “ได้กำหนดมาตรฐาน
การเรียนรู้ไว้ทั้งหมด 5 สาระดังนี้**

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 การอาชีพ

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

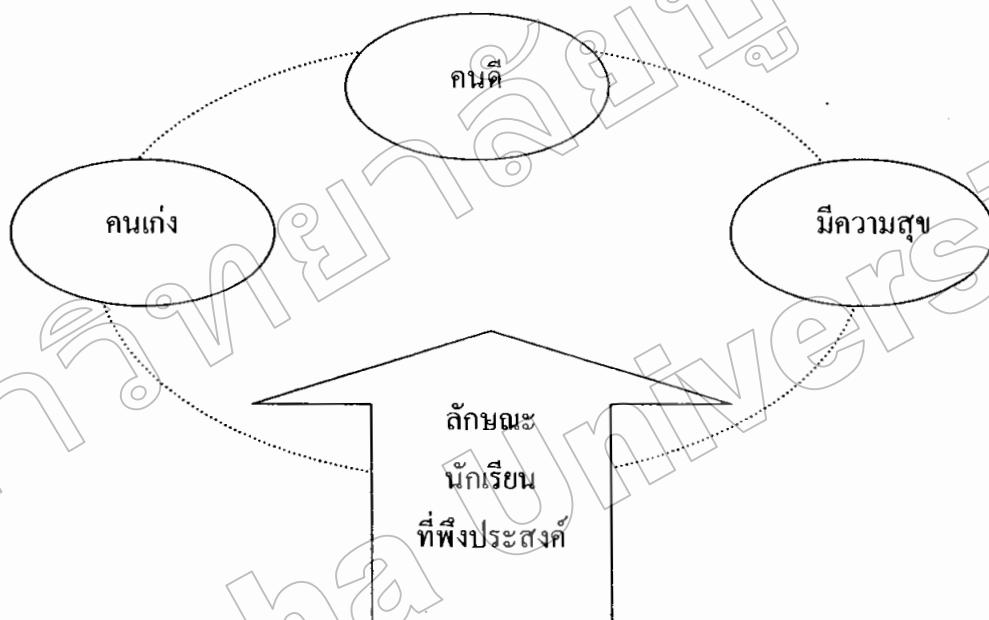
สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนผู้สอนจำเป็นต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้เกิดผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยกิจกรรมนั้น ๆ มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน โรงเรียนและชุมชนของโรงเรียน ผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนการวางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ สำหรับการเรียนการสอนและวิธีการวัดผลและประเมินผล ผู้สอนศึกษาและกำหนดครุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับสภาพของนักเรียน สาระที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาในครั้งนี้ คือ

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นสาระที่เกี่ยวกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การค้นหา ความรู้ การสืบค้น การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การแก้ปัญหาหรือสร้างงาน คุณค่าและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศ (ปัญญา สังฆิรน์ และสุกนธ์ สินธพานนท์, 2550, หน้า 22 - 24)

มาตรฐาน ง 4.1 เข้าใจเห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลการเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพ อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และมีคุณธรรม

ภาพที่ 1 แผนผัง ลักษณะนักเรียนและการเรียนรู้ที่พึงประสงค์

ความสำคัญและคุณลักษณะเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคุณลักษณะ ดังนี้

1. นักเรียนมีทักษะการทำงาน
2. นักเรียนมีทักษะการจัดการ
3. นักเรียนสามารถนำเทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ในการทำงานอย่างเหมาะสมสมถูกต้อง คุ้มค่า
4. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ขยัน ซื่อสัตย์ อดทนและประหัตด

5. นักเรียนได้มีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ ๆ
6. นักเรียนสามารถทำงานเป็นทีมและมีนิสัยรักการทำงาน
7. นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนแบบองค์รวมเพื่อพัฒนาให้เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ โดยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

- 7.1 ความรู้ (Knowledge) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตและครอบครัว การอาชีพ การออกแบบ เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ
- 7.2 กระบวนการทำงาน (Process) มีทักษะในการทำงาน การประกอบอาชีพ และการจัดการแสวงหาความรู้ เลือกใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถทำงานอย่างมีกลยุทธ์สร้างพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ
- 7.3 เจตคติ หรือ ทัศนคติ (Attitude) มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีนิสัยรักการทำงาน ประหมัดอดทน ตรงต่อเวลา มีระเบียบวินัยในการทำงาน เห็นคุณค่าในความสำคัญของงานและอาชีพที่สูงชัด มีความตระหนักร้อนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน

คำอธิบายรายวิชา

สาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ ฝึกทักษะการทำงานตามหลักการ วิธีการขั้นตอน กระบวนการ ในเรื่องต่อไปนี้ เทคโนโลยี ศึกษาความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ระดับของเทคโนโลยี หลักการทำงาน บทบาท ประโยชน์ของระบบคอมพิวเตอร์ การสื่อสารข้อมูล และระบบเครือข่าย คอมพิวเตอร์เบื้องต้น

มีความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น ข้อมูลและติดต่อสื่อสาร

เลือกใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลข้อมูล การออกแบบงานและนำเสนองาน ในรูปแบบที่เหมาะสม

เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีในการสร้างงาน และในชีวิตประจำวันอย่างมีจิตสำนึกระบุรุษและมีความรับผิดชอบ

ทักษะกระบวนการเหล่านี้ได้จากการเรียนรู้ผ่านสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ข้างต้นเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานต่อไปนี้

มาตรฐาน ง 4.1(3/1) เข้าหลักการทำงาน บทบาทและประโยชน์ของระบบคอมพิวเตอร์

มาตรฐาน ง 4.1(3/2) เข้าใจหลักการเบื้องต้นของการสื่อสารข้อมูลและระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

มาตรฐาน ง 4.1(3/3) มีความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง 4.1(3/4) ประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศได้

มาตรฐาน ง 4.1(3/5) เข้าใจหลักการและวิธีการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐาน ง 4.1(3/7) ค้นหาข้อมูลความรู้และติดต่อสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์และเครือข่ายคอมพิวเตอร์

มาตรฐาน ง 4.1(3/8) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสม

มาตรฐาน ง 4.1(3/9) ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานจากจินตนาการ หรืองานที่ทำในชีวิตประจำวันอย่างมีสำนึกร่วมกับความรับผิดชอบ

มาตรฐาน ง 5.1 (3/1) วางแผนอย่างมีกลยุทธ์ใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

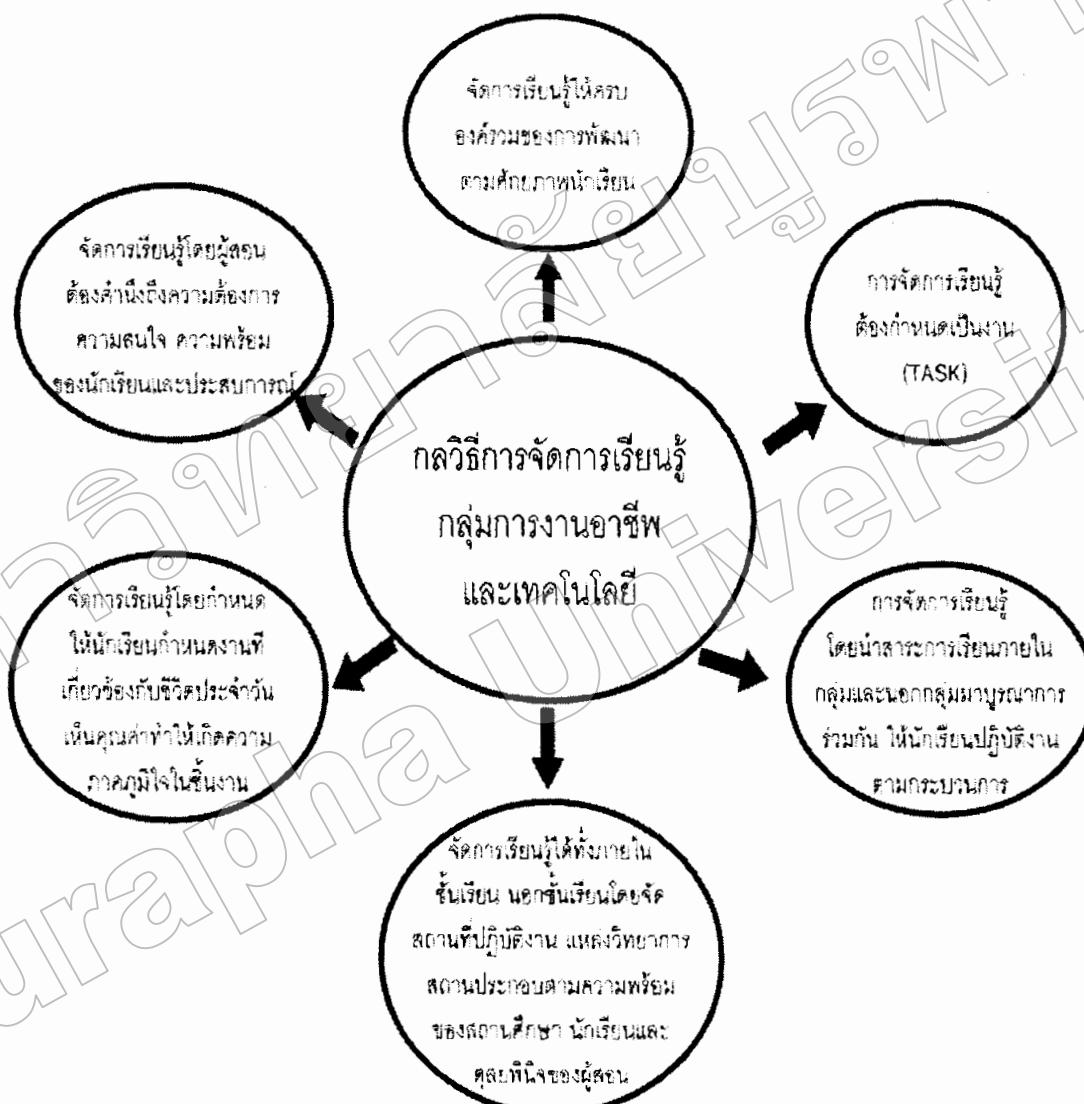
ในส่วนของเทคโนโลยี มีดังนี้

1. นักเรียนอธิบายความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ระดับของเทคโนโลยีของเทคโนโลยี หลักการทำงาน บทบาท ประโยชน์ของระบบคอมพิวเตอร์ การสื่อสารข้อมูล และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ได้อย่างถูกต้อง

2. นักเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลและติดต่อสื่อสารได้

3. นักเรียนเลือกใช้เทคโนโลยีในการทำข้อมูล ประมวลผลข้อมูล นำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม

**กลวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้
การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี**

ภาพที่ 2 แผนผัง กลวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
และเทคโนโลยี

เนื้อหาเรื่อง หลักการพื้นฐานของคอมพิวเตอร์

ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียน สาธิต “พินิจลับมาเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ได้กำหนดคริชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี รหัสวิชา ฯ 41101 เป็นสาระการเรียนรู้ พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยในแต่ละสัปดาห์ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 20 สัปดาห์ ใน 1 ภาคเรียน เรื่อง “หลักการพื้นฐานของคอมพิวเตอร์” ได้แบ่งเนื้อหา ออกเป็น 4 หน่วย หน่วยละ 2 ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยที่ 1 ความหมายของคอมพิวเตอร์

หน่วยที่ 2 องค์ประกอบพื้นฐานของคอมพิวเตอร์

หน่วยที่ 3 พัฒนาการทางค้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

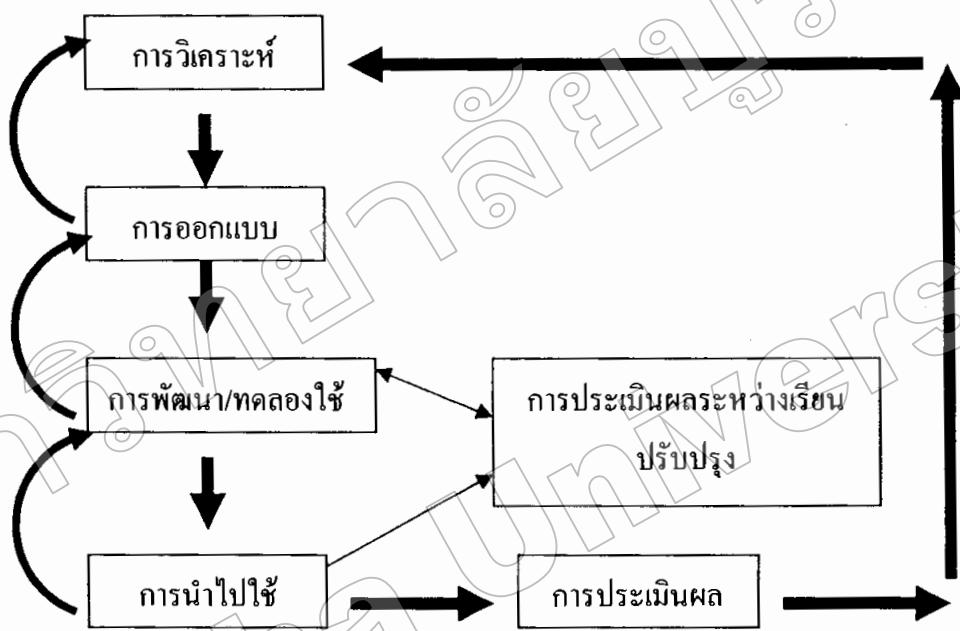
หน่วยที่ 4 คอมพิวเตอร์โปรแกรมมิ่งและวิัฒนาการของภาษาคอมพิวเตอร์

ในการศึกษารายวิชาการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น รหัส ฯ 41101 ของหลักสูตรนี้ ยังคงศึกษา ตอนปลาย เป็นวิชาที่มีจุดประสงค์ของรายวิชานี้คือเพื่อต้องการให้นักเรียนนิความรู้ความเข้าใจและ ทักษะในการใช้ระบบปฏิบัติการ ซึ่งเป็นโปรแกรมซอฟต์แวร์ที่เชื่อมระหว่างคอมพิวเตอร์และ ซอฟต์แวร์ประยุกต์อื่น ๆ นอกจากนี้นักเรียนยังสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในงานพิมพ์เอกสาร เบื้องต้น ได้จากสภาพการสอนวิชาการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น รหัส ฯ 41101 นั้น ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ การเรียนการสอนเกิดขึ้นในระบบ ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความเข้าใจ ในเนื้อหา ได้อย่างถ่องแท้ เพราะเนื้อหาวิชาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในหัวข้อเรื่อง หลักการพื้นฐาน ของคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในหน่วยการเรียนเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศ ในเนื้อหาของ หน่วยการเรียนนี้ล้วนเป็นความรู้พื้นฐานของวิชาการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น และการศึกษาวิชา คอมพิวเตอร์ในระดับต่อไป จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ผู้วิจัยจึง สรุปปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนวิชาการใช้งานคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ฯ 41101 เรื่อง หลักการพื้นฐานของคอมพิวเตอร์ โดยใช้การออกแบบการเรียนการสอนแบบดังเดิม (ADDIE Model) มาออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเว็บ

การออกแบบการเรียนการสอนแบบดังเดิม (ADDIE Model)

การพัฒนาบทเรียนช่วยสอนเป็นการออกแบบระบบการเรียนการสอนมุ่งไปที่ผู้เรียน เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ วิธีการออกแบบการสอนที่เหมาะสมในการพัฒนาเว็บช่วยสอนปรับ มาจากหลักการของเทคโนโลยีการสอนที่ขัดแนวทางรูปแบบดังเดิม (Generic Model) (ฉลอง ทับศรี, 2542) เป็นแบบจำลองการสอนมีกระบวนการสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ (Analysis)
2. การออกแบบ (Design)
3. การพัฒนา (Development)
4. การนำไปใช้ (Implementation)
5. การประเมินผล (Evaluation)

ภาพที่ 3 แบบจำลองการออกแบบการสอน ADDIE Model

1. การวิเคราะห์ (Analysis)

ในขั้นนี้จะวิเคราะห์ว่าปัญหาในการเรียนการสอน ดังนี้

โครงการที่ 1 ปัญหาที่เกิดจากผลการเรียนระหัวงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งหมด 9 ห้อง จำนวน 376 คน มีนักเรียนจำนวน 44 คน ที่มีคะแนนผลการทดสอบระหัวงเรียน วิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี ง 41101 เรื่อง หลักการพื้นฐานของคอมพิวเตอร์ ไม่ผ่านเกณฑ์ผู้สอนได้สอนตามจากนักเรียนทั้ง 44 คนถึงสาเหตุที่ทำแบบทดสอบไม่ผ่านว่า เพราะอะไร

โครงการที่ 2 เวลาในเรียนไม่เพียงพอบางครั้งตรงกับหยุดเรียนไม่ทัน ขาดเรียนจึงทำให้เรียนตามไม่ทันจากสาเหตุดังกล่าวจึงได้สรุปมาเป็นประเด็น ดังนี้

1. เนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ทางคอมพิวเตอร์เยอะ ทำให้ยากในการจดจำ
2. ไม่มีแบบฝึกให้นักเรียนทดสอบความเข้าใจหลังจากเรียนจนบทเรียน

จึงทำให้ผู้สอน คิดหาวิธีที่จะทำสื่อการเรียนการสอนเพิ่มเติมในเรื่อง “หลักการพื้นฐานของคอมพิวเตอร์” เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทบทวนเนื้อที่ได้เรียนไป และมีแบบฝึกหัดให้ทดลองทำเพื่อประเมินตนเองของผู้เรียนตามความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน จึงนำมาใช้ในขั้นการออกแบบ

2. การออกแบบ (Design)

จากการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของผลการเรียนของนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาทำการออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ คือ

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของนักเรียนคอมพิวเตอร์ชั้นสอน

2.2 กำหนดเนื้อหา เรื่อง “หลักการพื้นฐานของคอมพิวเตอร์” ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 หน่วย หน่วยละ 2 ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยที่ 1 ความหมายของคอมพิวเตอร์

หน่วยที่ 2 องค์ประกอบพื้นฐานของคอมพิวเตอร์

หน่วยที่ 3 พัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

หน่วยที่ 4 คอมพิวเตอร์โปรแกรมมิ่งและวิัฒนาการของภาษาคอมพิวเตอร์

2.3 จัดลำดับเนื้อหา

2.4 ออกแบบ แบบฝึกหัด และทดสอบ

2.5 ออกแบบ กิจกรรมการเรียนการสอน

2.5.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.5.2 เสนอเนื้อหา (เร้าความสนใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม)

2.5.3 ทดสอบด้วยแบบฝึก (ลองผิดลองถูก) ครูผู้สอนให้ความช่วยเหลือ

2.5.4 ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

2.5.5 ทดสอบแบบ (ผู้สอนสังเกต, สัมภาษณ์, จดบันทึก)

3. การพัฒนา (Development)

ในขั้นนี้ได้นำการออกแบบมาจัดทำแผนการสอน และสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเว็บ เรื่อง “หลักการพื้นฐานของคอมพิวเตอร์” และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาตรวจสอบ ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และสร้างกิจกรรม แบบฝึก แบบทดสอบตามที่ได้เขียนไว้ในแผนการสอน เมื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเว็บเสร็จลงนำไปทดลองใช้จริงตามกับนักเรียนที่เรียน

4. การนำไปใช้ (Implementation)

เป็นการนำบทเรียนผ่านเว็บ รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี 41101 เรื่อง “หลักการพื้นฐานของคอมพิวเตอร์” ที่พัฒนาขึ้น ไปทดลองใช้จริงในขณะใช้กีเก็บข้อมูลจาก การใช้ว่ามีปัญหาอะไรบ้างเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขให้นักเรียนทำกิจกรรมระหว่างเรียนจนครบ และให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนจนครบทุกหน่วย

5. การประเมินผล (Evaluation)

ให้ผู้เรียนทำแบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเว็บ รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี 41101 เรื่อง “หลักการพื้นฐานของคอมพิวเตอร์” ที่ได้เรียนไปโดยใช้แบบประเมินวัดความพึงพอใจของผู้ใช้ที่ผู้ช่วยพัฒนาขึ้น และผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว

การเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web Based Instruction: WBI)

ความหมายของการเรียนการสอนผ่านเว็บ

ข้อมูลจากเวล็อก ไวค์ เว็บ (World Wide Web) ที่ได้จากโปรแกรมบราราเซอร์จะมีลักษณะคล้ายกับหน้าเอกสารที่เป็นหน้ากระดาษหนึ่งที่นำเสนอ และถ่ายทอดข้อมูลในรูปแบบไฮเปอร์เทกซ์ (Hypertext) และไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia) ข้อมูลจะส่งผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการใช้โปรแกรมโพรโทคอลแบบ HTTP (Hypertext Transport Protocol) เพื่อใช้ในการส่งเอกสารข้อมูล ซึ่งจะถูกจัดในรูปแบบที่เรียกว่า HTML (Hypertext Markup Language)

เว็บ (Web) เป็นส่วนหนึ่งของอินเทอร์เน็ตที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว สำหรับให้บริการบุคคลทั่วโลก ใช้งานได้ง่ายและสะดวก แต่มีข้อจำกัดอยู่บ้างในด้านการใช้งาน เช่น ความเร็วในบางครั้งต้องเสียเวลาอุดຍการดาวน์โหลด (Download) ในแต่ละเพจ

เพจ (Page) คือ เอกสารเดียว ๆ ภายในเว็บซึ่งบรรจุหัวข้ออย่างหนึ่งหัวข้อที่สามารถถูกลิงก์มาจากการเพื่อนได้ ซึ่งประกอบด้วยข้อความรูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว และเสียง รวมถึงการลิงก์แบบไฮเปอร์เทกซ์ไปยังเพจอื่น ๆ หรือไปยังบริการอื่น ๆ ในอินเทอร์เน็ต เมื่อจากเอกสารในเวล็อก ไวค์ เว็บ ไม่ถูกจัดแบ่งหน้า ดังนั้น เพจหนึ่งจึงสามารถมีข้อมูลยืดออกไปเต็ม ๆ ได้หลายหน้าต่อ

เว็บเพจ (Web Page) เป็นหน้ากระดาษอิเล็กทรอนิกส์ในเวล็อก ไวค์ เว็บ ซึ่งมีหน้าตาคล้ายกับหน้ากระดาษของหนังสือนิตยสาร โดยมีทั้งอักษรข้อความและภาพนิ่ง นอกajanนี้ยังสามารถใส่เสียง และวิดีโอในหน้าเว็บเพจได้อีกด้วย สำหรับเว็บเพจหน้าแรก เรียกว่า “โฮมเพจ” (Home Page) โดยปกติเราสามารถใช้คำว่าเว็บเพจ เรียกแทนคำว่าโฮมเพจหรือ เว็บไซต์ได้

โฮมเพจ (Home Page) เป็นเว็บหน้าแรกของแต่ละเว็บไซต์ที่เราเปิดเว็บบราวเซอร์ขึ้นมา เว็บไซต์ (Web Site) เป็นชุดของเว็บเพจ ซึ่งประกอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ตัวหลักที่ให้บริการเวล็อกซ์ ไวค์ เว็บ เรียกว่า “เว็บเซิร์ฟเวอร์” (Web Server) ซึ่งองค์กรนั้น ๆ จะทำการพัฒนาเว็บเพจขององค์การแล้วเก็บไว้ในเว็บบราวเซอร์ (พรทิพย์ โลห์เหลา, 2540, หน้า 3)

สำหรับการเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web Based Instructions: WBI) มีชื่อเรียกหลายลักษณะ เช่น เว็บฝึกอบรม (Web - Based Training), เว็บการเรียน (Web - Based Learning), อินเทอร์เน็ตช่วยสอน (Internet Based Instruction), เวล็อกซ์ ไวค์ เว็บ ช่วยสอน (WWW - Based Instruction) เป็นต้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาด้านแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับการเรียนการสอนผ่านเว็บ โดยมีผู้ความหมายไว้ ดังนี้

ปรัชญันนท์ นิลสุข (2543, หน้า 53-56) กล่าวว่า การเรียนการสอนผ่านเว็บ หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในระบบอินเทอร์เน็ตมาออกแบบและจัดระบบเพื่อการเรียนการสอนสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายที่สามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา

ธัชชัย อุดิเทพสถิต (2545, หน้า 9) กล่าวว่า การเรียนการสอนผ่านเว็บ เป็นเครื่องสื่อสารให้ระบบมัลติมีเดียเชื่อมต่ออย่างไร้พรมแดน โดยผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้เรียน อาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญ ฐานข้อมูลความรู้ และรับส่งข้อมูลการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Education Data) อย่างไม่มีจำกัดเวลา สถานที่ภายนอกเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การเรียนการสอนผ่านเว็บ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บเพจ โดยอาศัยประโยชน์จากคุณลักษณะและทรัพยากรของอินเทอร์เน็ต และเวล็อกซ์ ไวค์ เว็บ มาออกแบบอย่างมีระบบและมีขั้นตอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายที่สามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา

ประเภทของการเรียนการสอนผ่านเว็บ

การเรียนการสอนผ่านเว็บมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันไปตามเนื้อหาของหลักสูตร ซึ่งมีนักการศึกษา กล่าวถึงการแบ่งประเภทของการเรียนการสอนผ่านเว็บไว้ ดังนี้ แฮนnum (Hannum, 1998) ได้แบ่งประเภทของการเรียนการสอนผ่านเว็บไว้ 4 ประเภท ใหญ่ ๆ คือ

1. รูปแบบการเผยแพร่ (Publishing Model) รูปแบบนี้สามารถแบ่งออกได้ 3 ชนิด คือ

1.1 รูปแบบห้องสมุด (Library Model)

รูปแบบนี้จะใช้ความสามารถในการเข้าไปยังทรัพยากรอเล็กทรอนิกส์ที่มี หลากหลายกิจกรรมเดริบเนื้อหาให้ผู้เรียน ได้เชื่อมโยงไปยังสถานที่ที่เสริมขึ้นมา เช่น สารานุกรมออนไลน์ วารสารหรือหนังสือ รูปแบบนี้เป็นการนำเอาลักษณะทางกายภาพของห้องสมุดที่มี ทรัพยากรจำนวนมหาศาลให้แก่ผู้ใช้ ส่วนประกอบของรูปแบบนี้จะมีการเชื่อมโยงไปยังแหล่งช่องทางวิจัย ที่ต้องของหัวข้อที่สัมพันธ์กัน ลักษณะเฉพาะของรูปแบบนี้ประกอบด้วยรายการซึ่ง แหล่งทรัพยากรากลที่รวมถึงวารสารออนไลน์ สารานุกรมออนไลน์ เว็บของห้องสมุด ที่ตั้งของ งานวิจัย ที่ต้องของหัวข้อที่สัมพันธ์กัน ลักษณะเฉพาะของรูปแบบนี้ประกอบด้วยรายการซึ่ง แหล่งทรัพยากรากลที่มีคำอธิบายรายการในที่ตั้ง บริหารห้องสมุดออนไลน์ กับการทำหนด คำแนะนำ และการรวบรวมข้อมูลไว้สำหรับเชื่อมโยง และเสริมการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และอффไลน์มีการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรทั้งหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 รูปแบบหนังสือเรียน (Textbook Model)

การเรียนการสอนผ่านเว็บชนิดนี้ได้จัดเตรียมให้ผู้เรียนได้เข้าถึงเนื้อหา ของหลักสูตรที่ออนไลน์ (เช่น คำบรรยาย, ไฟล์, นิยามและคำศัพท์, ตัวแปร) รูปแบบนี้ทำให้ ผู้สอนสามารถเตรียมเนื้อหาออนไลน์ที่ใช้เหมือนกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ ผู้อ่านแบบรูปแบบนี้ จะต้องมั่นใจที่จะสามารถทำสำเนาเอกสารให้กับผู้เรียนได้ บางการเรียนการสอนผ่านเว็บเป็น การพิ่งพา รูปแบบหนังสือเรียนที่ได้รับเข้าไปยังเนื้อหาสอน รูปแบบนี้ต่างจากรูปแบบห้องสมุด คือ รูปแบบนี้จะเตรียมเนื้อหาโดยเนินพะ ขณะที่รูปแบบห้องสมุดให้ผู้เรียนได้ไปตามการเชื่อมโยง ที่ได้เตรียมไว้ ส่วนประกอบของรูปแบบหนังสือเรียนประกอบด้วย บันทึกของหลักสูตร, บันทึก คำบรรยาย, ข้อแนะนำของห้องเรียน, ไฟล์ที่นำเสนอ, วิธีทัศน์ และภาพที่แสดงในชั้นเรียน เอกสารอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับชั้นเรียน เช่น ประมวลรายวิชา, ตารางตัวอย่างที่ต้องการ, งานที่มอบหมายเป็นต้น ลักษณะเด่นของรูปแบบนี้คือ จะมีหลักสูตรที่ทันสมัย บันทึกของ หลักสูตร ที่สะท้อนให้เห็นถึงเนื้อหาของหลักสูตรที่เป็นกระบวนการกันอยู่ในรูปแบบ อิเล็กทรอนิกส์ มีการเตรียมความคาดหวังของนักเรียนกับหลักสูตรเนื้อหา และรูปแบบนี้จะ ประกอบไปด้วยหนังสือออนไลน์ การเข้าถึงเนื้อหาได้ทันทีเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเรียน

1.3 รูปแบบการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Instruction Model)

รูปแบบนี้ได้เตรียมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียน เมื่อนักเรียน ได้มีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาที่ได้รับ โดยนำลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) มาประยุกต์ใช้ เป็นการสอนแบบออนไลน์ ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ มีการให้คำแนะนำ การปฏิบัติการให้ผลลัพธ์กลับรวมทั้งการให้สถานการณ์จำลอง

2. รูปแบบการสื่อสาร (Communications Model)

การเรียนการสอนผ่านเว็บรูปแบบนี้เป็นรูปแบบอาศัยคอมพิวเตอร์มาเป็นสื่อเพื่อการสื่อสาร (Computer - Mediated Communication Model) ผู้เรียนสามารถที่จะสื่อสารกับผู้เรียนอีก端 ผู้สอน หรือผู้เชี่ยวชาญได้ โดยรูปแบบการสื่อสารที่หลากหลายในอินเทอร์เน็ต ซึ่งได้แก่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มอภิปราย การสนทนา และการอภิปราย และการประชุมผ่านคอมพิวเตอร์หมายเหตุสำหรับการเรียนการสอน ที่ต้องการส่งเสริมการสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนที่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

3. รูปแบบผสมผสาน (Hybrid Model)

การเรียนการสอนผ่านเว็บรูปแบบนี้เป็นการนำรูปแบบ 2 ชนิด คือ รูปแบบการเผยแพร่กับรูปแบบการสื่อสารรวมเข้าไว้ด้วยกัน เช่น เว็บไซต์ที่รวมเอารูปแบบห้องสมุดกับรูปแบบหนังสือเข้าไว้ด้วยกัน เว็บไซต์ที่รวบรวมเอาบันทึกของหลักสูตรรวมทั้งคำบรรยายไว้กลุ่มอภิปรายหรือเว็บไซต์ที่รวมเอาการแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และความสามารถของเด็กนักเรียนเข้าไว้ด้วยกัน เป็นต้น รูปแบบนี้มีประโยชน์เป็นอย่างมากกับผู้เรียน เพราะผู้เรียนจะได้ใช้ประโยชน์ของทรัพยากรที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ตในลักษณะที่หลากหลาย

4. รูปแบบห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom Model)

รูปแบบห้องเรียนเสมือนเป็นการนำเอาลักษณะเด่นหลาย ๆ ประการของแต่ละรูปแบบที่กล่าวมาแล้วข้างต้นมาใช้ ฮิลท์ (Hiltz, 1993) ได้นิยามว่าห้องเรียนเสมือนเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ที่นำแหล่งทรัพยากรออนไลน์มาใช้ในลักษณะการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยการร่วมมือระหว่างนักเรียนด้วยกัน นักเรียนกับผู้สอน ห้องเรียนกับสถาบัน การศึกษาอื่นและกับชุมชนที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ ส่วนเทอร์อฟฟ์ (Turoff, 1995) กล่าวถึงห้องเรียนเสมือนว่า เป็นสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ที่ดึงข้อดีของระบบการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ ในลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เน้นความสำคัญของกลุ่มที่จะร่วมมือ ทำกิจกรรมร่วมกันนักเรียน และผู้สอนจะได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากกิจกรรมสนทนาระบบที่มีความคิดเห็นและข้อมูล ลักษณะเด่นของการเรียนการสอนรูปแบบนี้คือ ความสามารถในการลอกเลียนลักษณะของห้องเรียนปกติ มาใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยอาศัยความสามารถต่าง ๆ ของอินเทอร์เน็ต โดยมีส่วนประกอบคือ ประมวลรายวิชา เนื้อหาในหลักสูตร รายชื่อแหล่งเรียนรู้ที่สามารถประมวลผลผู้เรียนผู้สอน คำแนะนำ และการให้ผลป้อนกลับ การนำเสนอในลักษณะมัลติมีเดียการเรียนแบบร่วมมือ รวมทั้งการสื่อสารระหว่างกัน รูปแบบนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา และสถานที่

ลักษณะของการเรียนการสอนผ่านเว็บ

พาร์สัน (Parson, 1997) ได้แบ่งประเภทของการเรียนการสอนผ่านเว็บออกเป็น

3 ลักษณะคือ

1. การเรียนการสอนผ่านเว็บแบบรายวิชาอย่างเดียว (Stand-Alone Course)

เป็นรายวิชาที่มีเครื่องมือและแหล่งที่มาถึงผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งอาจรวมรวมเป็นหลายรายวิชา และจัดการสอนเป็นลักษณะการศึกษาทางไกล (Distance Education)

2. เว็บเพื่อสนับสนุนรายวิชา (Web Supported Course) มีลักษณะเป็นรายวิชา

ที่เป็นการพนประห่วงผู้สอน และผู้เรียนนอกเหนือจากการสอนในชั้นเรียนจริง โดยทั่วไป ประกอบด้วยกิจกรรม เช่น การกำหนดงานให้ทำบนเว็บ เนื้อหาอ่านเพิ่มเติม การสื่อสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์เครือข่าย

3. เว็บที่เป็นแหล่งข้อมูลเพื่อการศึกษา (Web Pedagogical Resources) เป็นเว็บไซต์

ที่ประกอบด้วยเครื่องมือ ซึ่งรวมรวมรายวิชาขนาดใหญ่ไว้ด้วยกัน หรือเป็นแหล่งสนับสนุน กิจกรรมทางการศึกษา ซึ่งผู้ที่เข้ามาใช้ก็จะมีส่วนให้บริการในบางรูปแบบ เช่น ข้อความ ภาพ และการสื่อสารระหว่างบุคคล

เจมส์ (James, 1997 อ้างถึงใน ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2542, หน้า 19) ได้จำแนกโครงสร้าง ของ เว็บทางการศึกษาตามประโยชน์การใช้งาน สามารถแยกออกได้เป็น 3 โครงสร้าง คือ

1. โครงสร้างแบบคันหา (Electric Structures) เว็บไซต์ลักษณะที่ไม่มีการกำหนด

ขนาดหรือรูปแบบ ไม่มีโครงสร้างที่ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเว็บ ลักษณะของเว็บไซต์แบบนี้ จะมีแต่การให้ใช้เครื่องมือในการสืบค้น หรือเพื่อบางสิ่งที่ต้องการค้นหาตามที่กำหนด โครงสร้าง เช่นนี้เป็นแบบเบ็ดใหญ่ผู้เรียนเข้ามาค้นคว้าเนื้อหาในบริบท โดยไม่มีโครงสร้างข้อมูลเฉพาะให้เลือก

2. โครงสร้างแบบสารานุกรม (Encyclopedic Structures) เว็บไซต์จำนวนมากมี

โครงสร้างในลักษณะนี้ โครงสร้างข้อมูลเช่นนี้อาจใช้โครงสร้างข้อมูลแบบต้นไม้ในการเข้าสู่ ข้อมูล ซึ่งเหมือนกับหนังสือที่มีเนื้อหาและมีการจัดเป็นบทเป็นตอน ซึ่งผู้เรียนสามารถผ่านเข้าไป หาข้อมูลหรือเครื่องมือที่อยู่ในภายเว็บหรือภายนอก

3. โครงสร้างแบบการเรียนการสอน (Pedagogic Structures) มีโครงสร้างหลายรูปแบบ

ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการสอนดังนั้นอาจสรุปได้ว่า ลักษณะการเรียนการสอนผ่านเว็บนั้นสามารถ นำมาประยุกต์ใช้ได้ ตามวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อ สนับสนุนค้านการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ การนำเครื่องมือสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตช่วย ในการสืบค้นและเข้าถึงข้อมูล การใช้คุณสมบัติของอินเทอร์เน็ตที่สามารถช่วยให้ผู้เรียน

เกิดปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา และระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง และการจำแนกโครงสร้างของเว็บตามคุณประโยชน์ของการใช้เว็บในด้านต่าง ๆ

องค์ประกอบของการเรียนการสอนผ่านเว็บ

องค์ประกอบของการเรียนการสอนผ่านเว็บตามแนวคิดของ กิตานันท์ มลิทอง (2543, หน้า 346) นั้นจะมีรายละเอียด โดยอาจใช้เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมดในการสอนก็ได้ ได้แก่

1. ข้อความหลายมิติ (Hypertext) เป็นการเสนอเนื้อหาด้วยอักษร ภาพกราฟิกอย่างง่าย ๆ และเสียง ในลักษณะไม่เรียงลำดับกันเป็นเส้นตรง ในสภาพแวดล้อมของเว็บนี้ โดยอาศัย “จุดพร้อมโยง” (Hot Spot) หรือ “จุดเชื่อมโยงหลายมิติ” (Hyperlink)

2. สื่อหลายมิติ (Hypermedia) ซึ่งเป็นพัฒนาการของข้อความหลายมิติ (Hypertext) เป็นวิธีการในการรวบรวม และเสนอข้อมูล ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียง

3. การสอนใช้คอมพิวเตอร์ช่วย (Computer - Assisted Instruction: CAI) และการอบรมใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน (Computer - Based Training: CBT) คือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยจะมีกิจกรรมที่เสนอในเวลาจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถมีการติดต่อกับโปรแกรมบทเรียนได้ กิจกรรมนี้อาจอยู่ในลักษณะของคำถ้า การทดสอบ เกม การตอบทวน ๆ ฯลฯ

4. การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer - Mediated Communication: CMC) เป็นวิธีการที่ข้อมูลหรือข้อความถูกส่งหรือได้รับทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งทำได้ในลักษณะประสานเวลา (Synchronous) และไม่ประสานเวลา (Asynchronous) เช่น การใช้อีเมล์ (E - mail) การใช้โปรแกรมสนทนา (Chat)

คิบบี้ (Kibby, 1999, หน้า 1) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบที่ควรจะมีของการเรียนการสอนผ่านเว็บว่ามี ดังนี้

1. คำอธิบายรายวิชา บุพนทิวิชา หรือ โครงสร้างรายวิชา
2. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สอน
3. ส่วนของการติดต่อกับผู้สอน เช่น อีเมล์ผู้สอน หรือ ส่วนสนับสนุนผู้เรียน
4. รายชื่อหนังสืออ้างอิง
5. ข้อสอบและตารางสอน
6. กระดาษหัวสำหรับการให้ข้อมูลหัวสารที่จำเป็น
7. เกณฑ์การตัดสินและระดับการประเมินผล
8. การส่งงานสำหรับรายวิชา

9. ตัวอย่างแบบฝึกหัดของผู้เรียน
 10. แบบสอบถามสำหรับผู้เรียน
 11. FAQs/ คำถามที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา
 12. การจดบันทึกการเรียนการสอน
 13. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เช่น การจดบันทึกการอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ รวมถึงการปฏิสัมพันธ์แบบอื่นๆ
 14. แบบทดสอบทั้งปรนัย และขัคนัย
 15. สื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น ภาพประกอบ เสียงประกอบ ฯลฯ
 16. บทความเสริมของผู้เชี่ยวชาญ
 17. การสาธิต การทดลอง จากวิทยากร
 18. บทความสั้นๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน
 19. หัวข้อการอภิปรายที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา/ การจัดห้องสนทนาสำหรับรายวิชา
 20. การซื่อม โยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเขียน Essay
 21. แหล่งซื่อม โยงที่เกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ต รายชื่ออีเมล และเทคนิคการ

ประโยชน์ของการเรียนการสอนผ่านเว็บ

การเรียนการสอนผ่านเว็บเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้อย่างอิสระ สร้างเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ช่วยสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ การช่วยเหลือ และการร่วมมือกัน

กิตติคณันท์ มลิทอง (2543, หน้า 351) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนการสอนผ่านเว็บดังต่อไปนี้

1. ขยายขอบเขตของการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกหนแห่งจากห้องเรียนปกติไปยังบ้านและที่ทำงานทำให้มีเสียเวลาในการเดินทาง
 2. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนรอบโลกในสถานศึกษาต่าง ๆ ที่ร่วมมือกันได้มีโอกาสได้เรียนรู้ได้พร้อมกัน
 3. ผู้เรียนควบคุมการเรียนตามความต้องการและความสามารถของตนเอง
 4. การสื่อสารโดยใช้อีเมล์ กระดานข่าว การพูดคุยสด ฯลฯ ทำให้การเรียนรู้มีชีวิตชีวาขึ้นกว่าเดิม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเหลือกันในการเรียน

5. กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการสื่อสารในสังคม และก่อให้เกิดการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งที่จริงแล้วการเรียนแบบร่วมมือสามารถขยายขอบเขตจากห้องเรียนหนึ่งไปยังห้องเรียนอื่น ๆ ได้โดยการเชื่อมต่อทางอินเทอร์เน็ต

6. การเรียนด้วยสื่อออนไลน์มิติทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาได้ตาม ความสะดวก โดยไม่ต้องเริ่มลำบากกัน

7. การเรียนการสอนผ่านเว็บเป็นวิธีการที่คีเยิ่มในการให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ ของสถานการณ์จำลอง ทั้งนี้ เพราะสามารถใช้กราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ภาพสามมิติ ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงได้

8. ข้อมูลของหลักสูตรและเนื้อหารายวิชาสามารถหาได้โดยง่าย

9. การเรียนการสอนมีให้เลือกทั้งแบบประسانเวลา คือ เรียนและพนักผู้สอน เพื่อปรึกษาหรือถามปัญหาได้ในเวลาเดียวกัน และแบบไม่ประسانเวลา คือ เรียนจากเนื้อหา ในเว็บเพจและติดต่อผู้สอนทางอีเมล์

โดยเห็นด้วย (Doherty, 1998, p. 1) กล่าวถึงประโยชน์ของโปรแกรมการเรียนการสอนผ่าน เว็บว่า

1. การเชื่อมต่อระบบทั่วโลก
2. ราคาไม่แพง
3. มีระบบมัลติมีเดีย
4. สามารถปฏิสัมพันธ์
5. ไม่จำกัดสถานที่ หรือเวลา
6. โครงสร้างระบบที่หลากหลาย (Multi - platforms)
7. เชื่อมโยงข้อมูลและแหล่งข้อมูลได้อย่างชัดเจน
8. ใช้ได้ง่าย
9. เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือเรียนแบบร่วมมือ
10. สามารถแก้ไขและปรับเปลี่ยนข้อมูลได้ง่าย

โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นโรงเรียนสังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์และหลักการจัดการศึกษา (โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546) ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ และหลักการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

1.1 วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” จะเป็นโรงเรียนสาธิตสมบูรณ์แบบ เป็นแบบอย่างของ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้นักเรียนมีพัฒนาการทุกด้าน ด้านเป็นแบบอย่างที่ดีของเยาวชน บุคลากรมีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบใหม่ๆ ในเชิงวิชาการและการบริหาร

1.2 หลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ ดังนี้

1.2.1 เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับ ความเป็นสากล

1.2.2 เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.2.3 สร้างเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างค่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเติบโตภายใต้สภาพแวดล้อมที่ดี

1.2.4 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยึดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัด การเรียนรู้

1.2.5 เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2. การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน

โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา มีนโยบายในการพัฒนา ด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ด้วยการนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งระบบงานทะเบียนและสถิติ งานศึกษาพุทธกรรมและพัฒนาระเบียนนักเรียน สนับสนุน ให้มีการผลิตสื่อและสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ การสร้างห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จำนวนห้องสิบห้อง สำหรับใช้ในการเรียนการสอนและสืบค้นข้อมูล โครงการห้องสมุด อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการสืบค้นข้อมูลหนังสือ และความรู้จากแหล่งต่างๆ ด้วยอินเทอร์เน็ต จัดฝึกอบรมให้อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อการสืบค้นข้อมูล และผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์

การใช้งานเว็บเพื่อการเรียนการสอน

สื่อแต่ละแบบมีธรรมชาติของตนเอง อาจจะมีส่วนที่คล้ายคลึงกัน แต่ก็จะมีจุดเด่นที่แตกต่างไปจากสื่ออื่น ๆ ลักษณะที่แตกต่างไปจากสื่ออื่น ๆ นี้ทำให้ถูกกำหนดประเภทหรือรูปแบบให้เป็นสิ่งใหม่ หรือสื่อตัวใหม่ การใช้เว็บช่วยสอนก็จะมีลักษณะของเว็บที่แตกต่างไปจากสื่ออื่น ๆ โดยเฉพาะเช่นกัน บุปผาชาติ ทพพิกรณ์ (2541) ได้อธิบายการใช้เว็บช่วยสอนออกเป็นหัวข้อดัง ๆ ดังนี้

1. เว็บช่วยสอนเป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาทางไกล (Distance Education) เนื่องจากมีระบบเครือข่ายเชื่อมโยงในระยะไกล ครอบคลุมทั่วโลก หมายความว่าการใช้เว็บในการสอนสามารถกระทำได้ตลอดทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)
2. เว็บช่วยสอนเป็นการศึกษาต่างเวลาและวาระ (Asynchronous Learning) โดยการให้ผู้เรียนได้เข้าไปเรียนในเว็บในรูปแบบที่จัดให้ผู้เรียนได้จัดทำโครงการขึ้นบนเว็บก็ได้
3. เว็บช่วยสอนเป็นการศึกษาแบบโครงงาน (Project - Based Learning) การศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่ที่ใดที่หนึ่ง ไม่จำเป็นต้องเข้าเรียนในห้องเรียนแต่ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ทุกข้อมูลที่เหมือนกัน
4. เว็บช่วยสอนเป็นการศึกษาแบบการกระจาย (Distributed Education) นั่นคือ การศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่ที่ใดที่หนึ่ง ไม่จำเป็นต้องเข้าเรียนในห้องเรียนแต่ผู้เรียนสามารถเรียนร่วมกับผู้สอน โดยการศึกษาผ่านเว็บ
5. เว็บช่วยสอนเป็นการศึกษาแบบร่วมมือ (Collaborative Learning) นั่นคือ เป็นความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน โดยการศึกษาผ่านเว็บ
6. เว็บช่วยสอนเป็นการศึกษาแบบเครือข่ายการเรียนรู้ (Learning Network) เพราะเว็บมีการเชื่อมโยงไปยังที่ต่าง ๆ ได้ทั่วโลก สามารถเข้าถึงข้อมูลของที่ต่าง ๆ มากมาย ไม่ใช่เฉพาะเจาะจงในที่ใดที่หนึ่งเท่านั้น การต่อเชื่อมระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และโครงการต่าง ๆ จัดการศึกษาที่เน้นระบบเครือข่ายทำให้เว็บเป็นเครือข่ายการเรียนรู้
7. เว็บช่วยสอนเป็นการศึกษาตามความต้องการของผู้เรียน (Education on Demand) เนื่องมาจากจักระบบทองเว็บเหมือนกับการจักระบบทองห้องเรียน เพียงแต่เป็นการเรียนที่หน้าจอภาพไม่ได้จัดเป็นห้องเรียนจริง แต่ผู้เรียนก็สามารถเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่เท่าเทียมกับห้องเรียนจริง
8. เว็บช่วยสอนเป็นการศึกษาแบบห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) อันเนื่องมาจากการจักระบบทองเว็บเหมือนกับการจักระบบทองห้องเรียน เพียงแต่เป็นการเรียนที่หน้าจอภาพไม่ได้จัดเป็นห้องเรียนจริง แต่ผู้เรียนก็สามารถเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่เท่าเทียมกับห้องเรียนจริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิตima ภู่ทักษิณ (2543) "ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจ จากรูปแบบเว็บเพจที่มีการนำเสนอต่างกัน พบร่วมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่เรียน จากรูปแบบเว็บแบบเนื้อหาเดือนlong ในหน้าเดียว กับแบบเนื้อหาเปลี่ยนหน้า ไม่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อเว็บแบบเนื้อหาเปลี่ยนหน้า (Page to Page) รวมทุกค้านอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่อเว็บแบบเนื้อหาเดือนlong ในหน้าเดียว (Scrolling) รวมทุกค้านอยู่ในระดับมาก เช่นกัน"

นิติ สมคิด (2550) "ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนสำหรับการเรียนการสอนผ่านเว็บ เรื่อง พื้นฐานการออกแบบกราฟิก ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนสำหรับการเรียนการสอนผ่านเว็บ ผลที่ได้มีประสิทธิภาพ $84.83/83.11$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ $80/80$ และคุณภาพของบทเรียนสำหรับการเรียนการสอนผ่านเว็บนี้ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อคุณภาพของบทเรียน เท่ากับ 4.45 ซึ่งถือว่ามีระดับความหมายสมบูรณ์มาก"

พูลศรี เวชยอุพาร (2543) ศึกษาผลการเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) เว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ $86.96/87.11$ ตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทุกแผนการเรียนที่เรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสูงกว่าการเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .01$ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กับการเรียนปกติทุกแผนการเรียนทั้ง 2 ครั้ง คือ หลังจากทำการทดลองไปแล้ว 21 วัน และ 35 วันตามลำดับ ปรากฏว่าครั้งที่ 1 เนพะนักเรียนแผนศิลป์ - ภาษาที่เรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสูงกว่าการเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .01$ ครั้งที่ 2 ความคงทนในการจำของนักเรียนทุกแผนการเรียนไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 5) ความคงทนในการจำระหว่างแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทุกแผนการเรียนที่เรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้ง 2 ครั้ง ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 6) ความคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทุกแผนการเรียนที่เรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กับการเรียนปกติไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 7) เอกคดิของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่อเว็บไซต์โดยรวมทุกแผนการเรียนมีผลไปในทางบวกและนักเรียนแผนการเรียนศิลป์ - ภาษา มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด รองลงมา ได้แก่ แผนการเรียนศิลป์ - คำนวณ และแผนการเรียนวิทย์ - คณิตตามลำดับ"

วิโรจน์ ชุมภู (2547, บหคดย่อ) โปรแกรมจัดการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตสำหรับโรงเรียนสาธิต “พิมูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา พนว่าโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา สามารถแสดงภาพประกอบบทเรียน มีแบบฝึกหัดและเฉลยแบบฝึกหัด ผู้เรียนและ/หรือผู้สอนสามารถติดต่อกันได้ด้วย จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และกระดานข่าว จากการประเมินโปรแกรมโดยอาจารย์ โรงเรียน “พิมูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 20 คน พนว่าโปรแกรมมีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด

วรรษ พฤกษาทวีกุล (2547, บหคดย่อ) ได้พัฒนาการเรียนการสอนผ่านเว็บ เรื่อง การสร้างเว็บเพจกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ 58/85 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมัธยมสาธิตสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) จำนวน 48 คน การพัฒนาบทเรียนมีขั้นตอน คือ สร้างบทเรียนผ่านเว็บแล้วนำบทเรียนที่ได้ไปให้อาชารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการศึกษา ประเมินคุณภาพบทเรียน หลังจากนั้นแก้ไขบทเรียน เพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษา พนว่า การเรียนการสอนผ่านเว็บ เรื่อง การสร้างเว็บเพจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีการศึกษา อยู่ในระดับดีมาก

วรางคณา หมอมั่นทัน (2542) ศึกษาผลของโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บแบบเปิด และปิด และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ กับโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บแบบเปิด และแบบปิด อั่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บแบบเปิดและแบบปิดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เมื่อเรียนด้วยโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชี และคณะ (Shih, et al., 1998 ถึงปัจจุบัน สงเคราะห์ 2543) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักเรียน แรงจูงใจ ลักษณะทางการเรียน กลวิธีการเรียนรู้ รูปแบบการเรียน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน ผ่านเว็บในลักษณะการศึกษาทางไกล ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่าง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับปัจจัยอื่น ๆ แต่จากการสังเกตพบว่า ผู้เรียนสนุกกับการเรียนการสอนผ่านเว็บ สามารถควบคุมตนเองได้

โดยมีแรงจูงใจและความคาดหวังสูงจากการเรียนการสอนผ่านเว็บ ผู้เรียนจะสนใจในการตรวจสอบเกรดมากกว่าการสื่อสารในชั้นเรียนกับผู้สอนผ่านอีเมล์ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเสนอแนะว่าผู้สอนควรมีกิจกรรมทางการเรียนการสอนร่วมกับผู้เรียนเพื่อช่วยควบคุมผู้เรียนให้เรียนได้ดีขึ้น